DE CONSTITUTIONEEL.

NIEUWE 'SGRAVENHAAGSCHE COURANT.

N°. 16. **Donderdag 18 October.** **1855.**

Uitgever : **C. H. SUSAN, Jr.**, te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten : **M. Schooneveld & Zoon**, te Amsterdam.
Brieven **franco** aan het Bureau : Jan-Hendrikstraat, N°. 259, te 's Gravenhage.

Deze Courant verschijnt alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.
Abonnementsprijs voor 3/m. **ƒ 4.50** ; franco per post **ƒ 5.50.**
Advertentiën van 1—6 regels **ƒ1**. Voor elken regel meer **15 cents** ; behalve **35 cents** zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijk en overlijden worden geplaatst tegen betaling van **ƒ1**, het zegelgeld daaronder begrepen.

Wij zijn verpligt, eene kleine opheldering aan het *Handelsblad* te geven, wanneer dat blad zegt dat de «*Constitutioneel*» kennelijk het orgaan van den Hr. VAN HALL zou zijn. Ons blad is het orgaan, noch van het Ministerie, noch van een der Ministers. Dit kunnen wij stellig verzekeren. Wij kunnen dit met des te meer gerustheid, omdat het bekend is, dat het Ministerie tot nu toe het stelsel heeft vastgehouden, van geen ministeriële Courant te willen.

De redactie van «*de Constitutioneel*» bestaat uit mannen, die sinds jaren, en zonder in staatkundige meening te veranderen, doorgaande de handelingen en beginselen van eenige der tegenwoordige Ministers hebben goedgekeurd, en die Ministers, voor zooverre hunne zwakke krachten dit toelieten, hebben ondersteund.

Daarin zullen zij voortgaan, zoolang de Ministers zich zelve gelijk blijven.

Evenmin als het *Handelsblad*, wanneer het zijne ondersteuning schonk aan een vroeger Ministerie, gezegd kon worden het orgaan van dat Ministerie te zijn, evenmin kan, onder de tegenwoordige omstandigheden, hetzelfde omtrent «*de Constitutioneel*» beweerd worden.

De eerlijkheid van de oppositie der Arnhemsche Courant.

Toen de *Arnhemsche Courant* de nalatenschap van het overleden dagblad *de Grondwet* aanvaardde, stak zij het hoofd fier omhoog. Zij stelde zich, met het vaandel der oppositie, aan het hoofd, en verklaarde voortaan, „gelde het aanval of verwering, den vijand onder het oog te zien”. Vooral beloofde zij „haren werkkring te verruimen”; meer regelmatig en onafgebroken wilde zij deel nemen „in den algemeenen politieken kampstrijd”.

Niet zonder nieuwsgierigheid zagen wij, na deze hoogdravende, strijdlustige oorlogsverklaring, de opening van den veldtogt te gemoet. Na zestien dagen wachtens — gedurende welke men waarschijnlijk te vergeefs op den uitkijk had gelegen — werd eindelijk het oorlogsklaroen tot teeken van den eersten aanval gestoken. Het, voor een korten poos, uiteengaan der Tweede Kamer, na het onderzoek der Begrootingswetten in de afdeelingen, heeft zij tot aanleiding van den eersten aanval genomen. Zonderling, evenwel, steekt die aanval af bij hetgeen zij in haar Programma beloofde te doen. Steeds zou zij „in het oog blijven houden wat „zij allereerst zich zelve en harer partij, ten andere „haren lezers schuldig is; te weten, *die betamelijkheid „en waardigheid van toon, welke passen aan het gewigt „der publieke belangen*, waarover zij haar oordeel heeft „uit te spreken, en welke in *hem*, die eene goede en „regtvaardige zaak, door eigen kracht sterk, voorstaat, „*bovenal mogen worden verlangd.*”

De belofte klonk fraai; maar reeds bij den eersten stap, dien de *Arnhemsche Courant* op het veld van den politieken kampstrijd heeft gewaagd, slaat zij aan die belofte den bodem in en laat aan hare partijzucht, aan hare voorliefde tot insinuatiën, aan haren ijver in persoonlijke aanvallen, den vrijen teugel vieren.

Zij geeft, in de eerste plaats, blijk van hare *partijzucht*, doordien ze zelfs, hetgeen voor ieder open en bloot ligt, in eens af *ontkent;* doordien zij al hetgeen door dit Ministerie is verrigt wegcijfert, of beschouwt als te behooren tot „de rijke nalatenschap zijner voorgangers.” De *Arnhemsche Courant* schijnt niet in te zien, dat het belagchelijk is te beweren van een Ministerie, hetwelk zich nagenoeg drie jaren heeft kunnen staande houden, *dat het niets zou hebben uitgevoerd.* In de blindheid harer partijdrift ziet ze niet, dat een zoodanig oordeel bij het denkende deel des volks slechts met een medelijdend schouderophalen wordt ontvangen. Het tot stand brengen b. v. van de wet op de Kerkgenootschappen, van die op het Armbestuur, het Regerings-reglement voor Oost-Indië, de wet op de Ministeriële verantwoordelijkheid, die op de uitoefening van het regt van Vereeniging en Vergadering, de wetten tot afschaffing van het tonnegeld en den accijns op het gemaal: dat alles wordt door de *Arnhemsche Courant* als niet geschied, weggecijferd, of op rekening van het Ministerie THORBECKE gebragt! Wanneer wij enkel herinneren, dat onder het Ministerie THORBECKE slechts die voornaamste wetten zijn tot stand gekomen, waarvan de vóór-arbeid geleverd was door het Ministerie DONKER en DE KEMPENAER; wanneer wij er bijvoegen, dat het Ministerie THORBECKE onmagtig is geweest, om de groote wetten in het leven te roepen, welke door de tegenwoordige Regering konden worden daargesteld; wanneer wij eindelijk verklaren, dat onder het vorig Ministerie geene andere afschaffing van belastingen heeft plaats gehad, dan de accijns op varkens en schapen, waartoe het Ministerie alleen is overgegaan tengevolge van het voorafgaande voorstel van tien leden der Tweede Kamer, — dan gelooven wij getrouw te blijven aan onwraakbare, historische feiten; dan meenen wij geen enkel woord meer noodig te hebben, om te doen zien van welken aard de oppositie is, waarvan het vaandel door de *Arnhemsche Courant* wordt opgehouden.

De eigenlijke aanval van de *Arnhemsche Courant*, is gegrond op de omstandigheid, dat de Tweede Kamer, na het onderzoek der begrooting, voor eene korte poos is uiteengegaan; zij beweert, dat *nu* de geheele zitting „onvruchtbaar” blijven zal. De Regering had, onmiddellijk na de opening der zitting, de wetsvoordragten *moeten* indienen, welke, ter volledige uitvoering van het vijfde der additionele artikelen van de Grondwet, ingevolge de belofte der Troonrede, in deze zitting zouden worden aangeboden.

In de eerste plaats een enkel woord over het feit zelf: *het uiteengaan der Kamer.* Is dat feit zonder voorbeeld? Is het eene nieuwheid, door deze Regering ingevoerd? Het tegendeel is waar. Wanneer bijzondere omstandigheden het niet beletteden, dan was het door alle tijden heen *de gewoonte* van de Tweede Kamer, om, tijdens de Regering hare antwoorden gereed maakte, op de voorloopige verslagen over de begrootingswetten, uiteen te gaan. Wij hebben dat b. v. zien geschieden ook onder het Ministerie Thorbecke. De Kamer ging in 1850 niet uiteen, na onderzoek der Begrooting; maar alleen omdat er geen tijd toe was, daar de zitting, uithoofde van de voorafgaande ontbinding der Kamer, veel later was geopend dan gewoonlijk; daarentegen heeft men, *na* de behandeling der begrooting, eene vacantie genomen, die aanhield van 24 December tot 18 Februarij. In 1851 werd geene eigenlijke vacantie gehouden; maar daarentegen ging de Kamer in 1852, even als nu, *na* onderzoek der Begrooting, voor eenigen tijd uiteen. Hoe komt het nu, dat de *Arnhemsche Courant*, die zooveel op had met het Ministerie Thorbecke, die ten allen tijde breed uitmeet de rijke vruchten van Wetgeving, welke dat Ministerie zou hebben opgeleverd, *nu*, in October, de geheele volgende zitting veroordeelt tot *onvruchtbaarheid*, omdat *nu* plaats heeft *hetzelfde wat onder het vorig Ministerie geschiedde?* Is er een ander antwoord op te vinden, dan het woord: *partijzucht?*

Maar in de tweede plaats meent de *Arnhemsche Courant* „dat eene *late* indiening van wetsontwerpen, „die men van neteligen aard acht, behoort *tot die oneerlijke berekeningen*, waaraan een gouvernement, dat „eigen krachten mistrouwt, zoo gemakkelijk toegeeft. „Aan het einde eener zitting genaderd, valt het altoos „veel ligter deze of gene wet er *door te halen* — zoo „als men pleegt te zeggen — dan wanneer ruimte van „tijd voor onderzoek en behandeling wordt gegund. „De afgematheid der Kamer, de zucht van vele leden „om naar hunne haardsteden en hunne gewone bezig„heden terug te keeren, de natuurlijke wensch om toch „*iets* tot stand te brengen en niet met ledige handen „huiswaarts te gaan, doen dan meermalen over bezwaren „heenstappen, die anders onoverkomelijk zouden heb„ben geschenen, doen dan mindere naauwgezetheid „betrachten, dan anders pleegt besteed te worden; „doen dan de offers op het altaar der eensgezindheid „stijgen en de mantels der liefde in omvang toenemen. „Eene Regering, die terugdeinst voor een naauwgezet „onderzoek harer voordragten, die offers van overtui„ging en mantels van liefde noodig heeft, *kan niet „beter doen dan hare wetsvoorstellen van gewigt na „Januarij in te dienen.*”

Na deze hatelijke insinuatie protesteert de *Arnhemsche Courant*, dat *zij* niet beweert dat dergelijke on„eerlijke berekening de reden is van het uitstel der „voordragten, welke de Regering heeft toegezegd en „die nu niet voor *na* Januarij in behandeling kunnen „komen.” Maar zij verklaart, dat als de Regering *niet* uit berekening handelt, „*zij zich schuldig maakt aan „onverantwoordelijk verzuim*, waarvan het treurig gevolg „moet zijn, dat deze zitting ons niets vooruit zal bren„gen.”

Bij het middel van insinuatie is hier gevoegd eene zeldzame mate van partijdrift.

Wat toch is onder het Ministerie THORBECKE geschied?

De drie groote organieke Wetten zijn allen, door dat Ministerie, na het gewoon Kersmis-reces *na* Januarij ingediend.

De Kieswet op 2 *Mei*, de Provinciale Wet op 3 *Mei* 1850 en de Gemeentewet op 3 *Maart* 1851. De twee eersten werden uitgevaardigd op 4 Julij en 26 Augustus 1850; de Gemeentewet op 5 Julij 1851.

Het bewijs is dus zonneklaar, dat indiening van groote Wetten *na* Januarij volstrekt niet het gevolg *moet* hebben, dat die Wetten onafgedaan blijven.

Of beweert de *Arnhemsche Courant*, dat het Ministerie THORBECKE zich „aan een onverantwoordelijk ver„zuim” heeft schuldig gemaakt; of dat de *late* indiening dier Wetten behoorde „tot die oneerlijke bereke„ningen, waaraan een Gouvernement, dat eigen krach„ten mistrouwt, zoo gemakkelijk toegeeft?” Beweert de *Arnhemsche Courant*, dat de Kies-, Provinciale en Gemeentewetten zoo laat *na* Januarij zijn ingediend, omdat het Ministerie THORBECKE „terugdeinsde voor „een naauwkeurig onderzoek zijner voordragten, *omdat* „het offers van overtuiging en mantels van liefde *noo„dig had?*”

Ziet hier de gevolgen van blinde partijdrift, die niet vraagt naar hetgeen *gedaan wordt*, maar die alléén let *op wie het doet;* die geen anderen stelregel kent, dan: „*nul n'aura de l'esprit, que nous et nos amis.*”

Het is van deze soort van oppositie, waarvan het Nederlandsche Volk een afkeer heeft. Wanneer men ziet, dat veroordeeld wordt *in anderen*, wat toegejuicht werd, omdat *vrienden* hetzelfde hadden gedaan, dan komt men ras tot de overtuiging, dat het algemeen belang als vaandel wordt opgestoken, om aan het Volk te verbergen hoezeer *enkel* persoonlijke eerzucht en partijhaat in de gelederen staan, om het Bewind te vermeesteren, om dan, *dat doel eenmaal bereikt*, nog veel erger te doen.

Doorgraving der landengte van Suez.

I.

Door den tegenwoordigen oorlog verstaat men, door de woorden: »Oostersch vraagstuk«, gewoonlijk slechts den strijd, die in het Noorden van den Bosporus wordt gevoerd. Het Oostersche vraagstuk omvat evenwel nog eene tweede groep van belangen, die namelijk, welke in het Zuiden van den Griekschen Archipel gelegen zijn. De smalle landengte van Suez, die de Middellandsche van de Roode zee scheidt, is het middenpunt van deze zuidelijke groep. Het gewigt dezer landengte berust op omstandigheden en betrekkingen, die, naar het schijnt, door alle tijden heen, dezelfde zullen blijven. Europa en Indiën trekken elkander, uit een oogpunt van den handel, met kracht aan. Van den eenen kant doet de groote industriële voortbrengingskracht van Europa eene daarmede overeenkomende kracht van consumtie ontstaan, welke onuitputtelijk is; van den anderen kant is de voortbrengingskracht van den bodem van zuidelijk Indië zoo ontzettend, dat zij eene markt als Europa dringend behoeft. Deze wederzijdsche betrekking heeft tusschen Europa en het Oosten een vertier in het leven geroepen, dat noch door de gevaren van de moeijelijkste en kostbaarste reizen, noch door de verderfelijkste en hardnekkigste oorlogen, noch door de meest verkeerde regeringsmaatregelen kon worden afgebroken. De doorsteking der landengte van Suez is het natuurlijkste en tevens eenige middel, om het ontzaggelijk goederen-vervoer, dat van het Oosten naar het Westen en omgekeerd plaats heeft, door verkorting van den handelsweg gemakkelijk te maken. Dit ontwerp van kanalisering zweefde, sedert de vroegste tijden, den denker als een der meest grootsche ondernemingen voor den geest, terwijl zijne verwezentlijking, in den tijd waarin wij leven, voor ons werelddeel, eene gebiedende noodzakelijkheid schijnt te zijn geworden. Doen wij dezen laatsten slagboom niet vallen, welke ons belet de wereld rond te stoomen en blijven wij het lijdelijk toezien, dat de landengte van Suez nog langer het paard en het kameel als eenige middelen van vervoer behoudt, dan kan het niet missen, of het werkzame, met reuzenkrachten vooruitstrevende, Amerika zal ons weldra op den achtergrond plaatsen en, in vervolg van tijd, den handel en de scheepvaart van Europa overvleugelen. Op den 28sten Januarij 1855 legde de eerste stoomtrein in den tijd van 2 uren en 20 minuten den weg af van de Karaïbische zee, dwars over de landengte van Panama, naar de Zuidzee, waardoor dáár een middenpunt is gevormd, in hetwelk de stoombootlijnen uit alle werelddeelen elkander ontmoeten. Te Aspinwall, aan de Karaïbische zee, verschijnen de stoombooten van Engeland, New-York, West-Indiën, Venezuela, Brazilie en La Plata; in Panama komen die van Sidney aan, van Oregon, Kalifornië, Mexico en Centraal-Amerika, van Chili, Peru en Ecuador; en binnen kort zullen ook Japan en China, zoodra de onmiddellijke verbinding tusschen Panama en Honoloeloe zal zijn tot stand gebragt, den schat hunner koopgoederen op deze stapelplaats aller natien uitstorten. Het dreigende overwigt, waarvan Amerika, door het bezit van dezen handelsweg, meester zal worden, kan door geen ander middel worden tegengewerkt, dan door de kanalisering der landengte van Suez.

Elke verkorting eener reis van en naar dezelfde plaats is voor den handel van groot belang. De oude zeeweg naar Oost-Indiën, die over de landengte van Suez liep, werd, wel is waar, na de ontdekking van Vasco da Gama verlaten, maar alleen, omdat de goederen te Suez moesten worden overgeladen, om aan de andere zijde der landengte andermaal gescheept te worden. De doorsteking der landengte zou eene omwenteling, in omgekeerde reden, te weeg brengen. Er zijn havens, voor welke daardoor de weg naar Indiën voor meer dan de helft zou verkort worden. Voor zeilschepen (1) heeft Gressier de navolgende berekening gemaakt; voor den afstand tusschen verschillende havens van Europa en het eiland Ceylon over de Kaap de Goede Hoop. De zeemijlen zijn berekend tegen 60 in 1 graad.

NAAR CEYLON.

Van	Atl. Oceaan.	Roode Zee.	Verkorting van de reis.
Petersburg	15,660	8,620	7,040
Stockholm	15,330	8,290	7,040
Dantzig	15,240	8,290	7,040
Hamburg	14,650	7,610	7,040
Amsterdam	14,460	7,420	7,040
Londen	14,340	7,300	7,040
Havre	14,130	7,090	7,040
Lissabon	13,500	6,190	7,310
Barcelona	14,330	5,500	8,830
Marseille	14,500	5,490	9,010
Genua	14,690	5,440	9,250
Triëst	15,480	5,220	10,260
Konstantinopel	15,630	4,750	10,880
Odessa	15,960	5,080	10,880

Deze berekeningen betreffen alleen 14 havens; maar het is gemakkelijk voor de tusschenliggende plaatsen de toepassing te maken. Voor de havens van de Oostzee zou de reis korter zijn 7040 mijlen of 46 dagen op de 100; voor die van den Oceaan 9851 mijlen of 50 dagen op de 100, en voor die der Middellandsche Zee 7094 mijlen of 65 dagen op de 100.

Deze zoo eenvoudige feiten wijzen nogtans schier onberekenbare gevolgen in het verschiet aan, en het eerste daarvan is voorzeker de nieuwe weg, welke geopend wordt aan die groote menigte zeevaarders, die tot dusver feitelijk van den weg naar Indië zijn uitgesloten. Wanneer de duur der reis met een derde of de helft verkort wordt, is het duidelijk, dat het schip, het scheepsvolk en het kapitaal, die thans twee reizen maken, in denzelfden tijd er drie of vier kunnen doen. Bevrachtingen, welke door het lange uitblijven der retour-vrachten, alleen voor magtige kapitalisten te ondernemen waren, zullen nu onder het bereik liggen van kleiner en veel talrijker concurrenten. De verkorting der reis zal den prijs der koloniale waren aanmerkelijk doen dalen, en wij zullen daardoor tot dien toestand geraken, dat het gebruik van voortbrengselen, tot dus ver alleen aan den gegoeden stand gegund, ook voor de volksklasse bereikbaar zal zijn; de suiker b.v. zou men uit Indie tegen den prijs van het brood kunnen bekomen. Er zal voorts eene belangrijke verandering plaats grijpen in de verhouding op de Europesche markt tusschen den Indischen en den Amerikaanschen handel. Ofschoon langs den tegenwoordigen weg de voortbrengselen van Indiën driemaal verder verwijderd zijn van de markten van Europa, dan die van Amerika, concurreren de eerste reeds nu met goed gevolg tegen de laatste. De katoen van Hindostan voorziet de fabrieken van Manchester te gelijk met die der Vereenigde Staten, en Nederland voert den suiker en de koffij van de Sunda-eilanden naast die der Antilles en van Brazilie aan. Door het kanaal van Suez wordt Oost-Indie bijna op gelijken afstand gebragt als Amerika, en dan zal de concurrentie niet meer mogelijk zijn, omdat de voortbrengselen van Indien uitmuntender zijn, dan die van Amerika. Wij geven hier, om de vergelijking gemakkelijk te maken, den afstand der voornaamste Europesche havens van Cuba en Ceylon (over de Roode Zee) in zeemijlen aan.

	Naar Ceylon.	Cuba.	VERSCHIL. Meer.	Minder.
Petersburg	8620	6240	2380	—
Stockholm	8290	5910	2380	—
Dantzig	8200	5820	2380	—
Hamburg	7610	5230	2380	—
Amsterdam	7420	5040	2380	—
Londen	7300	4920	2380	—
Haver	7090	4710	2380	—
Lissabon	6130	4300	1830	—
Barcelona	5500	5030	470	—
Marseille	5390	5200	290	—
Genua	5440	5390	50	—
Triëst	5220	6180	—	960
Konstantinopel	4750	6330	—	1580
Odessa	5080	6660	—	1580

Het tegenwoordig verkeer tusschen Europa en Indië kan ons een maatstaf ann de hand geven van hetgeen dat verkeer, na de doorgraving der landengte van Suez, worden kan. Vijf Europesche volken: Portugal, Spanje, Frankrijk, Nederland en Engeland, bezitten aan gene zijde der Kaap de Goede Hoop koloniën. De handelsbeweging van de Indische koloniën der laatste vier landen is, in de daarbij genoemde jaren, blijkens officiële opgaven, als volgt geweest:

BINNENGELOOPEN.

	Schepen.	Lasten.
Engeland (1853)	1007	537,285
Nederland (1852)	317	177,113
Frankrijk (1853)	205	67,701
Spanje (1850)	18	7,247
	1547	789,346

UITGELOOPEN.

	Schepen.	Lasten.
Engeland (1853)	1571	792,370
Nederland (1852)	188	109,038
Frankrijk (1853)	229	72,090
Spanje (1850)	7	4,270
	1995	977,768

TOTAAL.

	Schepen.	Lasten.
Engeland (1853)	2578	1,329,655
Nederland (1852)	505	286,151
Frankrijk (1853)	434	139,791
Spanje (1850)	25	11,517
	3542	1,767,114.

Deze tabel is zeer gebrekkig. Zoo ontbreekt er aan het handelsverkeer van Portugal, onze eigen handel met China, en eindelijk de handelsbeweging der vreemde vlaggen, die regtstreeks, zonder het moederland aan te doen, op de koloniën handel drijven. Alles bij elkander gerekend, kan het geheele verkeer veilig op 2,000,000 lasten gesteld worden. Door het kanaal van Suez zou dat cijfer zeer spoedig verdubbelen; want de handel met Indië zal eene nieuwe vlugt nemen, door de verkorting der reis en de daling van den prijs der koloniale waren; China en Japan zullen zich nu geheel aansluiten, omdat zij dan uit de Middellandsche zee binnen twee of drie maanden zullen zijn te bereiken, en een aanzienlijk deel van den Amerikaanschen handel zal op Indië overgaan. Bij het verkeer op het kanaal zelf moet ook nog gerekend worden de eigene handelsbeweging van Egypte.

Ondanks al deze groote voordeelen is het zeker, dat deze op ongelijke wijze zullen verdeeld worden. De ontdekking van Amerika en die van den weg om de Kaap de Goede Hoop, gaf aan de Atlantische havens de eerste en beste plaats op den grooten zeeweg van den wereldhandel; de doorgraving der landengte van Suez schenkt die eerste plaats aan de havens der Middellandsche zee. Alle landen evenwel zullen er in grootheid en rijkdom door winnen.

Zeer belangwekkend is de slotsom van de overwegingen omtrent dit punt, en wij zullen in een tweede artikel, in vlugtige trekken, nagaan de vermoedelijke gevolgen, welke de onderneming, indien zij tot stand mogt komen, op meest alle landen van Europa zou uitoefenen.

(1) De naar Indie zeilende schepen maken een grooten omweg, om de windstilten en stroomen der Afrikaansche kusten te vermijden en zeilen langs de kust van Brazilie.

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Er zijn weinig nadere tijdingen van verschillende zijden des oorlogstooneels; doch omstandiger, tot bevestiging van vroegere.

Zoo deelt het Fransche regeringsblad thans het verslag mede, wegens het ruitergevecht, den 29 Sept. bij Eupatoria geleverd, en waarbij de Russen, met verlies van 6 stukken, uit den omtrek dier vesting zijn verdreven.

Voorts verneemt men voortdurend bijzonderheden betrekkelijk het afslaan der Russen voor Kars, op denzelfden dag.

Betrekkelijk de krijgsverrigtingen in de Krim verkeert men weder in het onzekere. Doch uit het inschepen van drie divisien Fransche troepen, onder den generaal Bazaine, vermoedde men, dat de onderneming aan den mond van den Dnieper met kracht zal worden doorgezet.

De Russen vuurden thans op hunne beurt hevig op het zuidelijk gedeelte van Sebastopol.

Eene divisie van 9 Engelsche kanonneerbooten der Engelsche Oostzeevloot is te Elseneur gearriveerd, en keert naar de havens van Groot-Brittanje terug.

Bij Russisch-Keizerlijke ukase is de militie in de gouvernementen Orenburg en Samara onder de wapenen geroepen; de ligting, welke zal bestaan uit 23 man op de 1000 zielen, zal den 15 November aanvangen en den 15 December geëindigd moeten zijn.

De geldmarkt in Londen en Parijs herstelt zich van de jongste schokken, ofschoon men verzekert, dat de gedwongen koers der banknoten in Frankrijk reeds den 1sten der volgende maand een aanvang zal nemen. Voortdurend worden vele maatregelen verordend tot leniging van den nood der behoeftige volksklassen, als het ondernemen van groote werken, het verlagen van de regten op den invoer van levensmiddelen enz.

Gedurende de eerste tien dagen dezer maand zijn alleen te Marseille zeventig ladingen graan uit de Middellandsche zee aangebragt. Van deze ladingen kwamen er twee-en-dertig uit Algiers, welke kolonie dit jaar meer dan twee millioen mud graan naar het moederland zal afzenden. Bij die groote aanvoeren zijn de prijzen van het koren te Marseille reeds staande gebleven.

Het dagblad van Venetië deelt de hoofdtrekken mede van het tusschen Oostenrijk en den Pauselijken Stoel gesloten nieuwe *Concordaat*. Daarbij wordt der Kath. kerk behoud en bescherming verzekerd; het placet afgeschaft; de vrije betrekking tusschen de bisschoppen met den H. Stoel in geestelijke opzigten, die der bisschoppen met hunne geestelijkheid en het volk, toegestaan; voorts waar het tiendregt bestaat, dit behouden; enz.

OOSTENRIJK.

De Keizer van Oostenrijk heeft het finantiëel ontwerp tot vestiging van eene crediet-inrigting voor handel en nijverheid bekrachtigd.

— De Aartshertog Adalbert van Oostenrijk zal zich, om redenen van gezondheid, in de volgende week, door zijne zuster de aartshertogin Maria vergezeld, naar Italie begeven en zijne reis tot Napels uitstrekken, om zijne andere zuster, de regerende Koningin van Napels, een bezoek te brengen.

— Graaf Colloredo heeft Weenen verlaten, om naar Parijs terug te keeren.

GROOT-BRITTANJE.

De admiraal sir M. J. Berkeley zal, met eene gewigtige zending belast, naar Noord-Amerika afreizen.

— In de maand Januarij zullen voor de eerste maal de examens tot toelating aan de militaire school te Woolwich plaats hebben. Behalve bewijzen van een gezond gestel en goed gedrag, zullen de kweekelingen proeven van aanvankelijke bekwaamheid in het regtlijnig en bouwkunstig teekenen, de meetkunde, het Latijn, Grieksch, Fransch, Hoogduitsch en Engelsch, de proefondervindelijke, zedekundige en staathuishoudkundige wetenschappen moeten geven.

— Het aanbouwen van schepen neemt hier te lande zoo zeer de overhand, dat houten schepen op zekere linien, binnen maar weinig tiental jaren, waarschijnlijk tot de zeldzaamheden zullen behooren. De scheepsbouwmeesters Palmer Brothers en Co. te New-Castle, hebben op den 11den dezer, drie schepen van stapel laten loopen. Deze firma heeft alleen gedurende de drie laatste jaren 40 ijzeren stoombooten in zee gezonden, waarvan vele tegenwoordig tot transporten naar de Krim door de Regering afgehuurd zijn.

— Louis Blanc, die, zooals men weet, een tegenstander

en mededinger is van Ledru Rollin, heeft het onlangs bekend geworden manifest van Kossuth, Ledru Rollin en Mazzini, in een uitvoerig artikel gegispt, dat hij aan de meeste dagbladen toegezonden heeft. Hij is het met de grondbeginselen van dit driemanschap niet eens, en keurt het vooral af, dat deze drie mannen op eigen gezag, zonder zich met andere leiders te verstaan, de toekomstige republiek op het papier gebragt hebben.

— Onze dagbladen houden zich zeer bezig met een ergerlijk tooneel, door een persoon uit den aanzienlijken stand, lord Ernest Vane, broeder van den markies de Londonderry, luitenant der *life guards*, veroorzaakt. Deze jeugdige officier begaf zich in staat van dronkenschap achter de schermen van het theater van Windsor en mishandelde daar onderscheidene personen, en verschafte zich vervolgens met geweld den toegang tot eene loge, waarin de dames zich kleedden. De directeur, de heer Nash, wilde hem daaruit doen verwijderen, doch hij weigerde in de grofste bewoordingen. De heer Nash deed een dienaar der politie ontbieden, wien lord Vane insgelijks op onbeschofte wijze antwoordde. Eindelijk zich op den directeur willende wreken, wierp hij dezen van boven naar beneden den trap af. De arme heer Nash zou onvermijdelijk den dood gevonden hebben, ware het niet dat bij toeval beneden den trap zich iemand bevonden had, die hem in zijne armen opving.

Voor den regter van Windsor gedagvaard zijnde, werd lord Vane veroordeeld tot het betalen eener boete van 5 ponden en lord Hardinge zond hem naar de Krim, om daar bij een regiment dragonders te dienen. Daar de heer Nash deze dubbele straf bespottelijk vond, zoo schreef hij een brief aan de *Times*, om zich daarover te beklagen, en dat blad maakt van die gelegenheid gebruik om op nieuw een aanval tegen de aristocratie te doen. Het houdt zich er van overtuigd, dat wanneer het een arme duivel had gegolden, deze naar het hof van assises zou zijn verzonden, en is van oordeel, dat lord Vane, in plaats van naar de Krim gezonden te worden, door lord Hardinge Botany-Bay als verblijfplaats had behooren aangewezen te worden.

PRUISSEN.

De 60ste verjaardag des Konings van Pruissen is den 15den met te meer plegtigheid gevierd, naardien het juist eene halve eeuw geleden is, dat Z. M. in de krijgsdienst trad. Tot viering van dit dubbel feest is bereids een groot aantal generaals en andere officieren van hoogen rang uit de verschillende provincien te Berlijn aangekomen, terwijl, zoo als bereids gemeld is, ook de Hertog van Nassau en andere Duitsche Prinsen derwaarts zijn gegaan. De Keulsche mannenzangvereeniging is gisteren morgen, op hoog bevel, te Potsdam aangekomen, om heden een concert ten Hove en morgen eene uitvoering in de Koninklijke opera te geven.

Naar aanleiding van dezen feestdag wijdt de *Dusseldorfer Zeitung* haar hoofdartikel aan den lof des monarchs. Daarin komen onder anderen de volgende zinsneden voor:

«De doorluchtige Vorst is van zijn bezoek aan de Rijnprovincie met het bewustzijn teruggekeerd, dat men in Duitschland, ja dat men ook verder dan Duitschlands grenzen, met groote opmerkzaamheid het oog op zijn Rijk slaat. Wie in Duitschland op Duitschlands grootheid hoopt, ziet op Pruissen. Wie in het Buitenland zich ergert dat Duitschland nog niet op sleeptouw daarvan is medegenomen, denkt insgelijks aan Pruissen. En dit Pruissen, dat land der toekomst, wordt vertegenwoordigd door den godvruchtigen en zwaar beproefden Vorst, wiens geboortefeest wij heden vieren. De reis door de Rijnprovincie was werkelijk een triomftogt. enz.

«De Koning van Wurtemberg, de Keurvorst van Hessen, de Hertogen van Saxen-Coburg en Nassau en de Groothertog van Hessen hebben onzen Koning hun bezoek gebragt, de Prins Regent van Baden heeft zich naauwer aan het Koninklijk Huis verbonden. De stemming der openbare meening laat zich niet beter uitdrukken dan door te zeggen, dat de Vorsten der verschillende Staten koning Frederik Willem verwelkomd hebben; immers zij vertegenwoordigen daarbij werkelijk de gezindheid hunner landen. Want de Pruissische staatkunde heeft Duitschland voor den oorlog bewaard, iedere ijdele demonstratie verhinderd, gestrekt om overal de staatsfinantien te bevestigen, en nergens eene andere eerzucht aan den dag gelegd, dan om voor Pruissen zoowel als voor Duitschland die zelfstandige stelling in Midden-Europa te verzekeren, welke Duitschland bestemd is als de echte woonstede der onvervalschte beschaving, als de ware schuilplaats der niet gehuichelde humaniteit, als de door God uitverkoren overbrenger der toekomstige Germaansche politiek in te nemen.»

FRANKRIJK.

Bij Keizerlijk besluit is het verbod van uitvoer van granen uit Algerië naar vreemde landen verlengd tot den 31sten December 1856. Tevens is mede tot den 31sten December 1856 vrijheid verleend aan vreemde schepen tot het overvoeren van granen, meel, rijst, aardappelen en peulvruchten tusschen Algerië en Frankrijk. De regering heeft den uitvoer van kastanjes verboden en de regten op den invoer verminderd.

— Sedert de opening der wereld-tentoonstelling te Parijs, is deze door 6 millioen personen bezocht, zijnde zulks gemiddeld 40,000 daags.

— De *Messager de Tahti* behelst een besluit van den gouverneur, den heer Dubouzet, uit Port de France in Nieuw Caledonia gedagteekend, waarbij hij verklaart, dat het eiland een deel des Franschen Keizerrijks uitmaakt. Dit besluit is op last des Keizers genomen, ingevolge van een door kapit. Tardy de Montreval uitgebragt rapport wegens de vruchtbaarheid en den delfstoffelijken rijkdom van dat land.

ZUID-AMERIKA.

Het Congres van Chili hield zich in het laatst van Aug. met de hervorming van het regtswezen bezig. In Bolivia hadden de zaken een ongunstig aanzien. Het leger heeft den generaal Cordova, schoonzoon van Belzu, tot president uitgeroepen. In dat land schijnt het stelsel der pretoriaansche wachten uit de Romeinsche geschiedenis te herleven. — Uit Mexico wordt den 16 September berigt, dat de generaal Carrera, ten gevolge van geschillen met Alvarez, ontslagen is. De steden in Yucatan en Carmen hebben de zijde der omwenteling gekozen. De bezetting van Mexico heeft den generaal la Vega tot haren bevelhebber benoemd. Jose Lopez de Santa Anna, neef van den voormaligen president, was in hechtenis genomen en zal vermoedelijk ter dood gebragt worden. De generaal Casanova was van Tampico naar Vera Cruz gevlugt. Op de westkust hebben de opstandelingen groote voordeelen behaald. De stad Zapaltan is door hen vernield en uitgeplunderd. De bezetting heeft zich bij de opstandelingen gevoegd. De generaal Ceballos trok aan het hoofd van 7000 man tegen de hoofdstad op. Santa Anna heeft zich den 11 September te Havanah ingescheept.

JAPAN.

Indien men de oude zegswijze kan bezigen, dat er geen nieuws onder de zon is, zoo kan dit zeker tegenwoordig van reizigers gezegd worden. Immers hij, die op avonturen uit is, kan geen nieuwe wereld meer ontdekken. De noordwestelijke doortogt is ten laatste gevonden, de noordwestelijke streken van Amerika zijn doorkruist, zonder dat men eenige van die geheimzinnige steden heeft ontdekt, welke men meende, dat aldaar bestonden. Het binnenland van Afrika is nog wel niet geheel opgenomen; maar men weet er toch reeds zoo veel van, dat men de hoop moet opgeven, aldaar vele overblijfselen van een geheel nieuwen of belangrijken aard te vinden. Indien de wereld dus weinig nieuws meer ter ontdekking aanbiedt; indien er geene nieuwe Mexico's, Peru's noch Australiën zijn, zoo is er toch een land, hetwelk, ofschoon oud en volkrijk en naar zijne wijze hoogst beschaafd, nogtans een verzegeld boek is gebleven voor de andere volken; een geheimzinnig land, waarvan wij slechts weinig weten en niet kunnen zeggen in hoever dat weinige met het overige onbekende overeenkomt: Japan is geene barbaarsche nederzetting van wilden; het is een rijk, dat naar alle gissingen vele millioenen inwoners telt en vele beroemde en digt bevolkte steden heeft. Het volk is nijver en vernuftig, en, wat onder de bestaande omstandigheden opmerkelijk is, blijkbaar zeer nieuwsgierig en geneigd om berigten in te winnen van de wereld daar buiten, en eenige gemeenschap daarmede te houden, ofschoon dan altijd op zijne wijze. Dit daargelaten, is het vast besloten zijne afsluiting vol te houden en levert het 't zonderlinge en eenige schouwspel op van eene natie, die door eene opzettelijke staatkunde zich buiten betrekking met al de overige houdt. Ofschoon de artikelen van de Japansche fabrieken onder ons zoo gewoon waren, dat de naam des lands ons dagelijks op de lippen mogt zweven, zoo werd de gemeenschap toch alleen door middel der Nederlanders onderhouden en dat wel onder de meest naijverige beperkingen? Zelfs is thans onze bekendheid met Japan van zoo geringen aard, dat zelfs de geringste berigten deswege meer dan gewoon belang opwekken. (1).

Het blijkt, dat H. M. schip *Sybille*, commodore Elliot, laatstelijk van het station in China op een kruistogt noordwaarts is gestevend, en daar het waarschijnlijk de Japansche kust zou aandoen en een Japanschen tolk noodig kon hebben, werd die hulp behoorlijk verzekerd. De heer Adonia Rickmartz, de bedoelde beambte, ofschoon van oorsprong een Japannez, was gedurende eenigen tijd bij den *Friend of China*, een der Engelsche koloniale bladen, geplaatst; doch hij voldeed aan het hem gedaan verzoek, om met de *Sybille* naar Japan terug te keeren en des noods als tolk te dienen. De heer Rickmartz erlangde tevens de vrijheid om aan genoemd blad eenige berigten over de reis mede te deelen, en daaruit ontleent men het volgende:

Den 28 April jl. bevond de *Sybille* zich te Itakodadi, eene haven aan de Japansche kust, met twee andere Engelsche schepen, en, gelijk gewoonlijk, werd eene boot van land gezonden, om den aard en het doel van het nieuwe vreemde vaartuig te vernemen. Denzelfden dag begaf de commodore met meest al de officieren en den tolk zich aan wal, en zij genoten aldaar eene betrekkelijke vrijheid van beweging. Zij mogten in groepen van twee of drie wandelen in de straten der stad, de tempels bezoeken en een heuvel, die de stad bestrijkt. Dit was nogtans het al; want zij mogten in geen huis binnentreden, en al zoodanige aankoopen, welke zij wilden doen, moesten aan eene bepaalde uitstalling geschieden, alwaar de goederen uit de winkels werden aangebragt. Bijkans al de winkels waren gesloten, zoodat er niet veel te zien viel. De vreemdelingen werden door politie-beambten begeleid, en inzonderheid de bevelhebber door een aanzienlijk mandarijn in het oog gehouden. Al wat men dus kon opnemen was, dat Hakodadi veelal uit houten huizen bestond.

Drie dagen later landde de bevelhebber met zijn gevolg op nieuw, ten einde een vooraf bepaald onderhoud met den gouverneur der plaats te hebben. Men kwam tot zijne woning door een tempel heen en te midden van eene wacht van 70 man, aan beide zijden der voorvertrekken geschaard. Eene rij der Japannezen was met lanzen, de andere met eene soort van snaphanen gewapend. Ook andere vertrekken waren aldus bewaakt, tot dat men in de audientiezaal kwam, waar men den gouverneur vond, achter wien Japansche grooten zich in behoorlijke orde hadden geschaard. Een Japansch verslaggever bevond zich ten gehoore aanwezig. In het onderhoud, dat gevoerd werd, vroeg de gouverneur, hoelang de oorlog wel zou duren tusschen Rusland en de bondgenooten en of er geen berigten waren over den opstand in China, bepaaldelijk of de keizer nog meester was in Peking. Daarop sprak men over steenkolen, die sommige Japansche officieren verklaarden nooit gezien te hebben, en het onderhoud eindigde met betuiging van de meeste heuschheid van de zijde des gouverneurs.

Dit is de hoofdinhoud van de jongste berigten van het keizerrijk Japan, die, wat de voorname punten aangaat, met alle vroegere overeenkomen, en toonen, dat de naijver tegen de vreemdelingen, ofschoon met geenerlei daden van vijandelijkheid vergezeld en zelfs niet geheel ongastvrij te heeten, toch onverzwakt blijft. Gewoonten van soortgelijken aard bestonden in het naburig rijk van China, alwaar de vreemdelingen, hoewel dan met eenige mindere gestrengheid, als verdacht werden beschouwd, ofschoon zij grootelijks tot den handelsbloei des lands konden bijdragen; maar de Chinezen hebben dan hunne denkbeelden van afsluiting gewijzigd. Om niet te gewagen van den loop des burgeroorlogs in dat rijk, welke, hoe duister ook in sommige opzigten, toch blijkbaar tot belangrijke nieuwe omstandigheden voeren kan, zijn talrijke Chinezen naar de goudgewesten verhuisd en hebben aldaar met de fortuinzoekers van andere landen kennis gemaakt. Maar Japan blijft nog in zijnen afgesloten toestand en levert het zonderlinge schouwspel op van eenen staat, die te midden der bedrijvige betrekkingen van gansch de wereld op zich zelf blijft. (*Times*)

(In ons No van gisteren is reeds kortelijk melding gemaakt van de verdere berigten, tot Junij loopende, betrekkelijk het onthaal van de Engelschen en het mislukken van de poging om de Russische schepen in de Japansche wateren magtig te worden.)

(1) Meermalen is in Engelsche en andere vreemde dagbladen en tijdschriften over de weinige kennis betrekkelijk Japan geklaagd, doch men heeft slechts de werken van von Sibold en andere meestal Nederlandsche reizigers te lezen, om het ongegronde daarvan te beseffen. De opgaven van schrijvers over Japan, ten slotte van het werk des heeren Levyssohn, *Bladen over Japan*, zal deswege genoegzaam licht verspreiden.

LATERE BERIGTEN.

Berlijn, 17 Oct. De *Preuss. Corr.* weêrspreekt de geruchten van bemiddelende voorstellen, welke door Pruissen zouden zijn gedaan. Er is geene soortgelijke opening door Rusland geschied en, volgens geloofwaardige berigten, zijn de Westersche mogendheden zoo weinig geneigd tot het hervatten der onderhandelingen, dat elke poging tot bemiddeling vruchteloos zoude zijn.

Binnenland.

's Gravenhage, 17 October.

Z. M. heeft, bij besluit van 5 October 1855, no. 58, aan den heer J. Le Marchant, op het daartoe door hem gedaan verzoek, eervol ontslag verleend als consul der Nederlanden op het eiland Guernsey.

—

Z. M. heeft, bij besluit van 14 dezer, no. 60, goedgevonden te benoemen: bij den grooten staf, tot kolonel, den luitenant-kolonel G. A. G. graaf van der Duijn van Maasdam, van dien staf, adjudant van Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Frederik der Nederlanden, en zulks met bepaling, dat hij in dien verhoogden rang, bij voortduring, slechts het traotement van luitenant-kolonel zal blijven genieten; bij het wapen der cavalerie: bij den staf van het wapen, tot generaal-majoor en kommandant der 1ste brigade cavalerie, den kolonel Jhr. B. van Merlen, kommandant van het 2de regement dragonders; bij het 1ste regement dragonders, tot luitenant-kolonel, den majoor G. baron van der Duijn van Maasdam, van het 2de regement dragonders; bij het 2de regement dragonders, tot kommandant van het corps, den luitenant-kolonel J. J. Hinlópen, van het 1ste regement dragonders; tot majoor, den ritmeester der 1ste klasse R. J. Castendijk, van het corps; tot ritmeester van de 3de klasse, den 1sten luitenant P. L. V. Desertine, van het 1ste regement dragonders; tot 1sten luitenant, den 2den luitenant L. de Perponcher, van het 4de regement dragonders; bij het 3de regement dragonders, tot luitenant-kolonel, den majoor J. M. Castendijk, van het corps; bij het 4de regement dragonders, tot luitenant-kolonel, den majoor S. J. R. van de Poll, van het corps; bij het regement jagers te paard, tot kolonel, den luitenant-kolonel J. C. Fandler, kommandant van het corps.

—

Z. M. heeft, bij besluit van 27 Julij jl., H.D. bewilliging verleend tot wijziging van de statuten der naamlooze vennootschap der Tweede Amsterdamsche Zee-assurrantie-compagnie.

De heer Belmont, Minister-resident van de Vereenigde Staten van N. Amerika bij het Ned. hof, is met zijne familie van zijne buitenlandsche reis in deze residentie teruggekeerd.

De Minister van Finantien heeft ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat op Maandag den 22 October 1855, des middags ten 12 ure, in het gebouw van het Ministerie van Finantien, in de Spinhuissteeg te Amsterdam, ten overstaan van den Staatsraad Jhr. Mr. J. van Iddekinge, Agent van het Ministerie van Finantien aldaar, en den Referendaris Mr. F. de Wildt, in het openbaar zullen worden uitgeloot, om, te beginnen met 1o. November daaraanvolgende, te worden afgelost, twaalf aandeelen, ieder groot ƒ500, in de geldleening van ƒ160,500, tot gedeeltelijke bestrijding der kosten van aanleg van eenen kiezelweg tusschen Zutphen en Goor; zullende de uitgetrokken nommers bij nadere aankondiging worden bekend gemaakt.

Tot regt verstand van het bepaalde onder § 3, lit. *b* der in de *Staats-Courant* van den 5den dezer en volgende dagen voorkomende aankondiging van het op den 11den December aanstaande aan te vangen vergelijkend onderzoek van hen, die als leerling-telegrafist wenschen te worden toegelaten, heeft de Minister van Binnenl. Zaken bekend gemaakt, dat de mededingenden geboren moeten zijn in een der jaren 1826 tot 1834 ingesloten.

Met zekerheid verneemt men, zegt de *Nieuwe Rott. Ct.*, dat bij het hooger bestuur het voornemen bestaat, om eerstdaags eene reorganisatie in het wapen der kavallerie daar te stellen, en wel, om het tegenwoordig regement jagers te paard (Limburgsch bonds-contingent) te veranderen in een 5de regement dragonders en dat daarbij dus nog een vierde eskadron en verder datgene zal gevoegd worden, wat tot de formatie van een regement dragonders, op den tegenwoordigen voet, behoort.

Naar men verneemt, zal Zr. Ms. schoonerbrik *Macassar* naar Zuid-Amerika zeilen en de Plata-rivier, alsmede Rio-Janeiro, bezoeken.

Het tijdschrift *Cecilia* meldt, dat de liedertafel *Cecilia* te 's Hage de noodige aanschrijvingen heeft gerigt aan de onderscheidene zuster-vereenigingen hier te lande, ter bijwoning van een concours, in de maand Januarij 1856, te houden bij gelegenheid van haar 25jarig bestaan.

Uit Parijs werd gisteren aan het *Handelsblad* berigt, dat bij het bezoek door den Keizer aan de tentoonstelling van schilderijen gebragt, van de Hollandsche schilderijen ook 7 stuks tot verkoop zijn ingeschreven, zijnde die van den heer Calisch, Koning Louis Napoleon de overstroomden te hulp snellende; S. S. Verveer, twee schilderijen; Mertz, Nijhoff, Verschuur en ten Kate, elk eene schilderij.

Mijdrecht, 12 Oct. De Commissaris des Konings in de provincie Utrecht, vergezeld van eenige leden uit het collegie van Gedep. Staten en den griffier, arriveerde heden alhier ter inwijding van het stoomgemaal, opgerigt tot droogmaking en bemaling van de tweede bedijking onder deze gemeente, zijnde een gedeelte van den Hoflandschen polder, welk werktuig, ingerigt volgens het stelsel van den heer Fijnje van Salverda, hoofdingenieur van den waterstaat in Gelderland, door deszelfs doelmatige inrigting en eenvoudige maar krachtvolle werking, de hooge goedkeuring mogt wegdragen van den commissaris, wiens naam «*van Heemstra*» het draagt, en van het aanzienlijk gezelschap zoowel als van elk deskundige, die het in werking heeft gezien. Door den burgemeester dezer gemeente, den heer J. G. de Voogt, aan het hoofd der directie en in het bijzijn van ingelanden der bedijking, ontvangen en toegesproken, wees deze er o. a. op, hoe belangrijk deze inwijding was, doordien dit stoomwerktuig 't eerste van dien aard was, dat in deze provincie werd gesticht, bragt hij hulde aan allen, die aan de daarstelling het hunne hadden bijgedragen en gaf hij den wensch te kennen, dat de oprigting van dit werktuig mogt aansporen, om nog menige nuttelooze waterplas, in dat oord aanwezig, te herscheppen, of om den toestand te verbeteren van den waterstand van nog zoo vele laag gelegen streken. Na alles naauwkeurig te hebben bezigtigd, namen de commissaris en verder gezelschap, na den afloop der inwijding, deel aan een feestmaal, door de ingelanden aangeboden; daarmede eindigde deze dag, die voor de ingezetenen dezer en van naburige gemeenten te meer belangrijk was, omdat het vereerende bezoek in verband staat met eene onderneming, welke ten doel heeft om eene nuttelooze waterplas in vruchtbaar land te herscheppen en aan de nijverheid terug te geven en die, na het overwinnen van door velen onoverkomelijk geachte bezwaren, thans het gegronde vooruitzigt op een gewenschten uitslag aanbiedt. (*U. Ct.*)

Als eene bijzonderheid wordt uit 's Hertogenbosch medegedeeld, dat de heer Schwan, Mr. broodbakker, ll. Zaturdag bij den burgerlijken stand heeft aangegeven zijn 24ste kind, waarvan er nog 17 in leven zijn en 12 dagelijks aan den ouderlijken disch aanzitten.

Amsterdam, 16 October. Men verneemt, dat nog een geacht handelshuis alhier voornemens is, in vereeniging met eenige weinige ingezetenen dezer stad en den heer H. P. van Heukelom, directeur der maatschappij *de Atlas*, eene meel- en broodfabriek daar te stellen, die geheel ingerigt zal zijn naar de nieuwste uitvindingen. Reeds sedert geruimen tijd onderzoekt de heer H. P. van Heukelom alles wat daartoe betrekking heeft.

— Naar men verneemt, hebben de heeren Jhr. M. Salvador en S. Fongers den 11 dezer cassatie aangeteekend tegen het arrest van het Prov. Geregtshof in Noord-Holland, op 10 Oct. ll. uitgesproken van de arresten van 13 Junij 1854 en 5 Febr. 1855, voor zoover daarin nog punten aanwezig zijn, waarop een eind-uitspraak van den Hoogen Raad kan worden ingeroepen, en van de verdere incidentele arresten, in hunne zaak gevallen.

Rotterdam, 16 Oct. Zondag ll. is in het locaal *Verscheidenheid en Overeenstemming* alhier, onder voorzit, terschap van den heer Mr. A. de Pinto van 's Gravenhage, de jaarlijksche algemeene vergadering gehouden van de Maatschappij tot Nut der Israëliten in Nederland. Uit het door den algemeenen secretaris, den heer J. Teixeira de Mattos, uitgebragte verslag, bleek, dat de Maatschappij in het afgeloopen maatschappelijk jaar telde acht afdeelingen, 280 leden en 35 donateurs. Als leden van het hoofdbestuur zijn herkozen de heeren: J. van Lier Ez., J. Teixeira de Mattos, beiden van Amsterdam, en Mr. H. H. Tels van Rotterdam.

Arnhem, 16 Oct. Zaturdag middag — schrijft men uit Emmerik — had bij zeer gunstig weder de technische en officiële opneming van den nieuw gebouwden Oberhausen-Arnhemschen spoorweg van hier tot aan de Hollandsche grenzen plaats. De trein, met den smaakvol versierden locomotief, kwam circa ten twee ure op dit station met de Kon. Nederl. commissarissen en de ingenieurs van den Nederlandschen Rijnspoorweg alhier aan. Zij werden op het station door de Kon. Pruiss. Commissarissen, door den directeur der spoorwegen, de ingenieurs van den Keulsch-Mindenschen spoorweg en de stedelijke regering opgewacht en gastvrij ontvangen. Na een kort oponthoud zette de trein zich, onder luide toejuichingen der groote menigte toeschouwers, in beweging, om den weg en de verschillende werken te beproeven, waaronder de ijzeren brug bij Hoog-Elten met vijf openingen van 61 tot 69 voet breedte vooral merkwaardig is. Naar men verneemt heeft het onderzoek geheel en al aan de verwachting beantwoord en droeg alles de goedkeuring der deskundigen weg. Men verwacht dan ook, dat de weg in de eerste helft van de maand November e. k. voor het openbaar verkeer zal worden opengesteld. (*A. Ct.*)

Eindhoven, 15 Oct. Heden heeft voor de regtbank alhier, de behandeling plaats gehad der zaak van den heer officier van Justitie, contra den WelEerw. heer A. van Moorsel, R. K. priester, C. Schampers en C. Herwegh, allen te dezer stede woonachtig, aangeklaagd van het houden van openbare godsdienstoefening op den openbaren weg (processie naar de kapel te Meerveldhoven). Een aantal personen, meest oude lieden, werden als getuigen ter ontlasting gehoord, ten bewijze dat van oudsher de openbare processie naar Meerveldhoven toegelaten is. De officier Mr. J. P. van Blarkom, heeft bij een ampel requisitoir gerequireerd, dat de beklaagden zullen worden schuldig verklaard *in strijd met de wet te hebben gehandeld*, en veroordeeld in de kosten. De Eerw. heer van Moorsel heeft zelf zijne verdediging voorgedragen. De regtbank zal over acht dagen uitspraak doen. Buitengewoon talrijk was het publiek, dat de behandeling dezer zaak bijwoonde. (*H.bl.*)

Zwolle, 15 Oct. Van goederhand vernemen wij, dat zich uit de afdeeling Zwolle der vereeniging tot bevordering van fabrijk- en handwerksnijverheid eene commissie gevormd heeft, welke trachten zal in den loop van het jaar 1856 alhier eene Nationale Tentoonstelling van nijverheids-voorwerpen te doen plaats hebben. Het plan der Commissie is, om die tentoonstelling zoo uitgebreid mogelijk te doen zijn; daartoe zal zij, bij gemis van een geschikt stads-locaal, een gebouw oprigten van de minst mogelijke kostbaarheid, door vrijwillige inschrijving bij actien van *f* 25, om die later uit den opbrengst van de entrée-gelden en den weder-verkoop van het gebouw terug te betalen. Voorts wenscht de commissie, wanneer haar plan eenigzins mogt gelukken, prijzen uit te deelen voor de beste en nuttigste der uit ieder vak ingezonden voorwerpen, alsmede om aan de tentoonstelling eene verloting te verbinden. (*P. O. en Z. Ct.*)

Middelburg, 15 Oct, De behandeling der zaak van den heer O. Verhagen, appellant van een vonnis der arrondissements-regtbank van Goes, is uitgesteld tot den 12en November a. s.

Almelo, 14 Oct. Naar men verneemt heeft zich alhier eene commissie gevormd met het oog op de duurte der levensmiddelen en het gebrek aan werk, welke om den anderen dag voor een groot aantal behoeftigen voedzame spijzen bereidt; de bijdragen der meergegoede ingezetenen tot dit doel zijn zeer aanzienlijk geweest.

Ruinen, 15 Oct. De gevangene, die voor weinige dagen uit het huis van arrest te Almelo ontsnapt is, is zekere Joh. Zechou of Onesorge, die den 12 Januarij 1850 (wegens kerkroof, enz. te Smilde) voor het hof van Drenthe teregt stond.

Groningen, 15 October. Heden morgen is alhier een begin gemaakt met het leggen van den telegraafdraad van hier naar de Friesche grenzen. Het punt van aansluiting aan den hier bestaanden telegraaf is op de Groote Markt, van waar de nieuwe draad onder den grond de rigting zal nemen door de Zwanenstraat, Turftorenstraat, der A, tot buiten de Kranenpoort, waar hij langs de gebruikelijke palen, door den aannemer van Dijk, te Noordhorn, op eene sierlijke wijze vervaardigd, den straatweg zal volgen tot aan de Friesche grenzen. — Men verzekert, dat, indien het weer eenigzins gunstig blijft, dit werk in 4 weken gereed zal zijn.

— Met afwijking van alle tot dusverre aangenomene rigtingen voor het geprojecteerde kanaal van hier op Assen, is in de vorige week door een der zake zeer kundig persoon eene geheel nieuwe rigting uitgebakend op het Drentsche terrein, door hetwelk dat kanaal zal worden geleid, en aan welke laatst aangegevene lijn door desbevoegde beoordeelaars boven alle tot dusver aangegevene rigtingen de voorkeur wordt gegeven. (*Prov. G. Ct.*)

Publieke Vermakelijkheden.

Kon. Fransche Schouwb., Donderd., 18 Oct. 6½ ure.
LA CONSCIENCE, drama en cinq actes; Intermede: 1o. LE VALS DE GISELLE; 2o. UNE OUVERTURE, et 3o. LA MANOLA, pas de deux. BONSOIR MR. PANTALON, opéra comique en un acte.

Kon. Holl. Schouwb., Vrijdag, 19 October 7 ure.
MASKER EN GELAAT, Tooneelspel in 3 bedrijven naar het Engelsch. Daarna: DE HEIDEN-KONINGIN, Vrolijke vaudeville in één bedrijf. Beide stukken nooit alhier vertoond.

227ste Nederlandsche Staats-Loterij.

10e LIJST. 5e KLASSE.

Uitgekomen Hooge prijzen:

No. 2561 *f* 5000; — 4742 *f* 1000.

Per Telegraaf.

Hetgeen men verwachtte, een aanval tegen KINBURN, heeft werkelijk plaats gehad. Eene depêche van Vorst Gortschakoff meldt:

«Den 15e heeft de vijand eene landing gedaan met weinig volks op de punt van KINBURN, nabij de Zoutmeeren. Des avonds begonnen zes stoomschepen de sterkte KINBURN te beschieten, die met goed gevolg dit vuur beantwoordde en een stoomschip beschadigde.»

(De vesting Kinburn is, zoo als bekend is, aan den mond van den Dnieper, op een smal schiereiland, tegenover Otschakow, gelegen. Het behoort ook tot het Gouvernement Taurië, dat de Krim en de Krimsche Steppen bevat. De Dnieper valt in het, vijf uren van Kinburn gelegen Cherson, in de Zwarte Zee, alw[aar] hij de breedte heeft van een uur gaans.

De Dnieper, de hoofdstroom van Zu[id-]Rusland, heeft een loop van 350 uren gaa[ns,] doch is minder geschikt voor de groote sche[eps]vaart, omdat er een aantal watervallen in zi[jn.] Een dier watervallen heeft men met een kana[al] omgraven, doch ook dit heeft nog weinig [ge]baat, om de voortbrengselen van de om[lig]gende streken lang dezen waterweg af te v[oe]ren. Doorgaans in hooge oevers besloten, la[t]de kloven in de rotswanden toch hier en da[ar] het water der prachtige rivier doorstroom[en] en vormen aldus moerassen met hoog strui[k] en rietgewas bedekt. Het is bij zulk een sta[at] van zaken niet waarschijnlijk, dat de bon[d]genooten deze rivier ver zouden kunnen o[p]stevenen. Het is de vraag, of zij, na het b[e]dwingen van de eerste sleutels van den mo[nd] des Dniepers, het op Cherson zullen toelegge[n.] Otschakow, de bovensleutel, heeft eene cit[a]del en haven met ongeveer 1000 inwoner[s.] Cherson, hoofdplaats van het gouverneme[nt] van dien naam, is net en regelmatig gebouw[d,] beslaat, met de uitgebreide en sterke vestin[g] waarin een rijk voorzien tuighuis is, en [de] voorsteden, eene groote ruimte, en heeft ee[n] haven, eene groote scheepstimmerwerf, ee[n] gedenkteeken ter eere van HOWARD, die i[n] 1790 niet ver van Cherson stierf, 9 kerke[n,] eenigen zeehandel en met hare naaste o[m]streken 2896 huizen en 13,583 inw.)

Nopens den staat van zaken in de KR[IM] verneemt men van den 16den het volgende:

« De bondgenooten blijven met aanzienlij[ke] magt de kruin van het gebergte voor de va[l]lei van Baïdar bezetten.»

Men zou hieruit moeten opmaken, dat e[r] voor het oogenblik weder een soort van rus[t]punt in de bewegingen aan die zijde plaa[ts] heeft en de beide legers, in goede positiën elkander in het oog houden.

Prijs-Courant der Effecten.

PER TELEGRAAF.

AMSTERDAM, 16 October 1855.

	pCt.			
NEDERL. W. Sch.	2 1/2	63 5/8	3/4	3/4
Dito dito 1844.	3	75 1/16	1/8	—
Dito dito 1844.	4	92 3/4	7/8	13/16
O. I. L. 1844 . . .	4	—	—	—
Amort. Synd.	3 1/2	89	—	—
Hand.-maats.	4 1/2	—	—	—
BELGIE. certific. bij *Rotschild*. . .	2 1/2	50 3/8	5/8	9/16
RUSL. Bij *Hope* 1798 en 1816 . .	5	101 1/8	1/4	1/8
Dito 1828—1829 . .	5	100 1/2	5/8	—
Insch. in Assign. . .	6	—	—	—
Cert. van dito. . . .	6	—	—	—
Neg. 1831—1833. .	5	—	—	—
Hope en C°. 1840.	4	75	—	—
Stieglitz.	4	74 1/4	—	—
dito 1854.	5	80 1/2	5/8	9/16
Nieuwe Engels. . . .	4 1/2	86 7/8	87	—
POLEN. Certific. . .	4	68 3/4	—	—
Aand. Lot. fl. 500.		—	—	—
SPANJE. Nieuwe . .	1 1/4	19 3/16	1/4	1/4
Buitenl.	3	—	—	—
Binneal. 6/m. . . .	3	31 3/4	—	—
Cert. Coup.		4 1/16	5	—
Amortisable		5 1/16	—	—
PORTUG. Lond. . . .	3	39 3/4	13/16	13/16
OOSTENR. Metal. . . 1816—1852. . . .	5	63 1/8	1/4	—
Dito 1849—1854. .	5	73 5/8	—	—
Dito Zilv. Nation. .	5	67 5/16	7/16	3/8
Dito 1847—1852. .	2 1/2	32	1/8	—
PRUISS. Lot. 1854. .	3 1/2	195 1/2	—	—
BRAZ. Lond. 1824. .	5	—	—	—
PERU 〃	4 1/2	71	—	—
MEXICO 〃	3	19 3/16	5/16 ex c.	—
GREN. 〃	2 3/4	17 3/4	—	—
Uitgestelde.		6 9/16	—	—
ECUAD. Lond. . . .		—	—	—
VENEZ. 〃	4	25 1/4	26 1/8	—
Uitgestelde.	1 1/2	11 1/8	1/4	—

Geen variatie, handel matig.

LONDEN, heden.

Eng. geconsolid.	3	pCt.	88 1/8 à —
Spanje.	1 1/4	〃	19 à 19 1/4
Mexico	3	〃	20 1/4 ex. c.

PARIJS, heden.

Fransche certific.	4 1/2	pCt. fr.	—
〃 〃	3	〃	〃 65.35 tot2ur[e]
Spanje	3	〃	—
〃	1 1/4	〃	—

WEENEN, heden.

Metalliek.	5	pCt.	
Nationaal	5	〃	—
Wissel London		〃	—
Zilver		〃	—

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.